

Vergaderjaar 2007–2008

31 200 XI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) en van de begrotingsstaat van het Waddenfonds voor het jaar 2008

Nr. 95

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 maart 2008

Bij de behandeling van de VROM-begroting voor 2007 heeft mijn voorganger u toegezegd dat ik u zal informeren over de toezegging (naar aanleiding van een ingetrokken amendement van het lid Duyvendak (GroenLinks) (Tweede Kamer 2006–2007, 30 800 XI, nr. 24) te onderzoeken of Nederland kan bijdragen aan de verbetering van de informatie over de toestand van natuur en milieu (waaronder tropische bossen). Het kabinet is van mening dat het niet effectief zou zijn vanuit Nederland eigenstandig een mondiaal systeem te ontwikkelen, maar geeft er met het oog op de acceptatie de voorkeur aan internationaal erkende gegevensbronnen te verbeteren.

VROM onderschrijft het belang van monitoring van landgebruik, ondermeer omdat het een voorwaarde is voor duurzaam landgebruik en duurzame productie. Monitoring van landgebruik is van belang voor het formuleren van internationaal natuur- en milieubeleid waaronder duurzame biomassa, klimaatbeleid, duurzame ontwikkeling en het behoud van biodiversiteit. Het tegengaan van ontbossing bijvoorbeeld is belangrijk voor het klimaat omdat dit de bron is van 15–20% van de totale mondiale broeikasgasemissies. Omdat de krachten die tot ontbossing leiden deels mondiaal zijn (behoefte aan hout en landbouwproducten) zou de ontbossing zich gemakkelijk kunnen verplaatsen. Daarnaast kan monitoring een goed beeld geven over de mogelijk negatieve effecten van de productie van biomassa. Ook past het verduurzaming van het landgebruik in de Millennium Development Goals. De FAO en GMES zijn in mijn ogen de meest geëigende inbedding voor een dergelijk monitoringsysteem.

De FAO houdt zich onder meer bezig met ontbossing en schetst elke vijf jaar een beeld van de ontbossing wereldwijd, maar de gegevens uit de natte tropen blijken niet voorhanden te zijn of van slechte kwaliteit. De Committee on Forestry van de FAO heeft daarom geadviseerd dat remote sensing een onderdeel zou moeten zijn van de Forest Resources Assessment 2010. Het zou informatie moeten geven over ruimtelijk verdeling

van bossen, bosbedekking landgebruik en veranderingen daarin zoals ontbossing, bebossing en herbebossing, natuurlijke uitbreiding van bossen op regionaal en mondiaal niveau.

Ook vind ik dergelijke systemen van groot belang omdat ze een belangrijke bron van informatie kunnen zijn voor het monitoren van de indirecte effecten van de productie van biomassa ten behoeve van energie-opwekking en biobrandstoffen, waaronder verandering van landgebruik en verlies van biodiversiteit. Deze macro-monitoring geeft de mogelijkheid de implicaties van de productie van biomassa in beeld te krijgen en op basis daarvan duurzame opties te identificeren en ontwikkelen. Daarmee is het ook relevant voor het beoordelen van de duurzaamheid van de productie van biobrandstoffen. Nederland pleit er in internationaal verband voor om meer aandacht te schenken aan deze indirecte effecten.

Op mijn verzoek heeft het NIVR (Nederlands Instituut voor Lucht- en Ruimtevaart) de FAO en het secretariaat van het Europese programma Global Monitoring for Environment and Security (GMES) geïnformeerd over de Nederlandse expertise. Deze expertise is uniek in de wereld en behelst het op basis van verfijnde remote sensing technieken (radar-satelliet) landgebruikskaarten te maken met een veel grotere ruimtelijke dekking, nauwkeurigheid en actualiteitswaarde dan mogelijk is op basis van optische satellietdata of airborne radar. De FAO gaf te kennen belangstelling te hebben voor de in Nederland ontwikkelde technieken.

Ook het GMES Secretariaat heeft haar belangstelling kenbaar gemaakt. GMES is een Europees samenwerkingsverband gericht op het verbeteren van monitoring van het milieu. Nederland financiert 4% van GMES. De bulk van het werk van GMES moet nog tot stand worden gebracht maar het GMES Secretariaat wil op korte termijn een aantal diensten stimuleren door deze als pilot project te ondersteunen.

Op 12 december 2007 heeft de Wereldbank de Forest Carbon Partnership Facility gelanceerd. Dit is één van de belangrijkste initiatieven gericht op het voorkomen van ontbossing en heeft een nadrukkelijke monitoring-component. Mijn ambtgenoot voor ontwikkelingssamenwerking heeft 15 miljoen euro ter beschikking gesteld aan dit fonds. De Wereldbank zou voor deze monitoring kunnen kiezen voor het in Nederland ontwikkelde systeem, en het NIVR zal ook deze organisatie van de Nederlandse expertise op de hoogte brengen.

VROM zal de ontwikkelingen bij deze organisaties met betrekking tot monitoring van de verandering van landgebruik (waaronder ontbossing) nadrukkelijk en kritisch blijven volgen.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer